

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ

**Ζαχαρούλας Κουσούλη (προτεινόμενος επιβλέπων: Καθηγητής κος Α. Δ.
Παναγιώτου)**

Προτεινόμενος Τίτλος: «Οκτώ κατ' ήχον κανόνες στη Θεοτόκο του Ιωάννου Μαυρόποδος – Μελέτη Φιλολογική και Κριτική Έκδοση».

Ο Ιωάννης Μαυρόπουλος αποτελεί μια από τις σημαντικότερες μορφές των γραμμάτων του 11ου αιώνα. Η παιδεία του, αλλά και η προσωπική του ευστροφία και το ταλέντο του, του έδωσαν τη δυνατότητα να διακριθεί ιδιαίτερα στη λογοτεχνική παραγωγή του αιώνα του και να θεωρείται ένας από τους πιο σημαντικούς ποιητές της Μεσοβυζαντινής Περιόδου. Ιδιαίτερη θέση - και ίσως το μεγαλύτερο σε έκταση- καταλαμβάνει το ποιητικό του έργο που ασχολείται με τους κανόνες. Ο Μαυρόπουλος έχει συνθέσει κανόνες σε όλους σχεδόν τους μεγάλους Αγίους, αλλά κυρίως στο Χριστό και τη Θεοτόκο. Ιδιαίτερη είναι μάλιστα η αγάπη που έχει δείξει ο ποιητής προς τη Θεοτόκο, για την οποία έχει συνθέσει πάνω από εξήντα κανόνες (ο αριθμός εξήντα πέντε δεν είναι ακριβής, παρότι αναφέρεται από πολλούς), εκ των οποίων υπάρχουν αρκετοί εκδεδомένοι, αλλά και πολλοί ανέκδοτοι. Ένα επίσης χαρακτηριστικό αναφορικά με τους κανόνες που έχει συνθέσει για τη Θεοτόκο είναι ότι τους συνθέτει και στους οκτώ ήχους και έτσι καλύπτει όλο το φάσμα της οκταηχίας, γεγονός που θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικό για έναν ποιητή κανόνων.

Η διατριβή την οποία σκέπτομαι να εκπονήσω θα έχει ως θέμα της μία οκταηχία κανόνων προς τιμήν της Θεοτόκου (έργο του Ιωάννου Μαυρόποδος). Σε αυτή τη διατριβή θα εκδώσω για πρώτη φορά άγνωστα κείμενα του υμνογράφου. Τα κείμενα αυτά, αφού εκδοθούν κριτικά, θα μεταφραστούν στη νεοελληνική γλώσσα. Επίσης, στη διατριβή θα ασχοληθώ με τη χειρόγραφη παράδοση των κειμένων που θα εκδώσω. Ένα άλλο τμήμα της διατριβής θα αποτελέσει η ανίχνευση των επιδράσεων στην ποίηση του Μαυρόποδος από Πατέρες της Εκκλησίας, εκκλησιαστικούς συγγραφείς, αλλά και θύραθεν έργα από τα οποία ο ποιητής αντλεί στοιχεία. Με βάση το έργο που θα εκδώσω, θα υπάρξει ιδιαίτερο κεφάλαιο που θα αναφέρεται στα χαρακτηριστικά της ποίησης του Μαυρόποδος, όπως γλώσσα, μέτρο, κ.λπ. Επίσης, θα προχωρήσουμε σε μία σύγκριση κανόνων προς τη Θεοτόκο άλλων ποιητών, για να εντοπίσουμε κοινά μοτίβα, αλλά και αποκλίσεις. Τέλος, στη διατριβή θα υπάρχει ένα κεφάλαιο το οποίο θα αναφέρεται σε μια συνολική αισθητική αποτίμηση του εκδεδомένου έργου.

Με αυτή τη διατριβή, εάν εγκριθεί και αποπερατωθεί, πιστεύω ότι θα έρθουν στο φως νέα, άγνωστα μέχρι τώρα, κείμενα του Μαυρόποδος και θα μελετηθούν διεξοδικά, ώστε να συμβάλουν περισσότερο στην εξέλιξη της επιστήμης της Υμνογραφίας.